

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem Mgr. Ladislavem Vaško ve věci

žalobce: R. Č., narozený X
bytem X

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení,
sídlem Křížová 1292/25, 150 00 Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 24. 5. 2023, č. j. X

takto:

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 24. 5. 2023, č. j. X, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se včasnou žalobou podanou prostřednictvím obecného zmocněnce domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 24. 5. 2023, č. j. X, jímž byly zamítnuty námitky žalobce proti rozhodnutí žalované ze dne 17. 2. 2023, č. j. X, jímž žalovaná žalobci zamítla žádost o přiznání invalidního důchodu pro nesplnění podmínek § 38 ve spojení s § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), neboť podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Ústí nad Labem ze dne 14. 2. 2023 nebyl žalobce invalidní, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho pracovní schopnost pouze o 20 %.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z..

Žaloba

2. Žalobce v žalobě zdůraznil, že z důvodu ztráty zdravotní způsobilosti pro výkon funkce strážníka městské policie na základě lékařského posudku o zdravotní způsobilosti s ním byl rozváznán pracovní poměr. Poukázal na to, že mu současně byl odebrán po vyšetření praktické lékařky MUDr. K. zbrojní průkaz. Namítal, že zhodnocení jeho současného zdravotního stavu je nedostatečné. Pokud by lékař posudkové služby provedl osobní vyšetření před konečným výrokem posouzení, zjistil by vizuálně poruchu motorických funkcí, jako je třeba třes pravé horní končetiny a při pohybu i pravé dolní končetiny a jeho celkovou neobratnost a zpomalení chůze obecně s občasnými svalovými záškuby v končetinách. Popsal, že má zhoršené písmo, které mnohdy není ani čitelné a psaní je pro něj fyzicky a psychicky vyčerpávající. Poznamenal, že diagnostikování Parkinsonovy nemoci je vzhledem k jeho věku méně obvyklé, ale možné. Nemoc jej zcela společensky a pracovní paralyzuje. Snížila se mu tak ekonomická a životní úroveň. Mnohdy s potlačením reálných sil se snaží vůči rodině fungovat, když má malé dítě a manželka je na rodičovské dovolené. Všechny jeho denní aktivity jsou tak nyní podstatně omezeny.

Vyjádření žalované k žalobě

3. Žalovaná v písemném vyjádření k žalobě zrekapitulovala průběh správního řízení, připomněla použitá zákonná ustanovení a soudu navrhla, aby žalobu za současného stavu zamítla pro nedůvodnost. S ohledem na námítky žalobce žalovaná současně navrhla, aby soud nechal vypracovat posudek o poklesu pracovní schopnosti žalobce posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí.

Jednání soudu

4. Při jednání konaném dne 26. 2. 2024 žalobce setrval na žalobě a navrhl zrušení napadeného rozhodnutí.
5. Pověřená pracovnice žalované při tomtéž ústním jednání odkázala na písemné vyjádření k žalobě a uvedla, že rozhodnutí ponechává na úvaze soudu.
6. Soud při jednání provedl důkaz posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem (dále jen „posudková komise“) ze dne 14. 12. 2023 a protokolem o jednání posudkové komise ze dne 14. 12. 2023.

Posouzení věci soudem

7. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a v § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkouvává zákonnost napadeného rozhodnutí, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
8. Z obsahu předložených správních spisů soud zjistil, že prvostupňové rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku posudkové lékařky MUDr. C. pověřené vypracováním posudku pro Okresní správu sociálního zabezpečení Ústí nad Labem, jež při lékařské prohlídce dne Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

14. 2. 2023 posoudila zdravotní stav žalobce a dospěla k závěru, že žalobce není invalidní dle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, jelikož pokles pracovní schopnosti žalobce nedosáhl alespoň 35 %. Jako rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti žalobce stanovila zdravotní postižení uvedené v kapitole VI. – postižení nervové soustavy, položka 3a – postižení extrapyramidového systému, Parkinsonova nemoc a další extrapyramidové poruchy, přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“), přičemž míra poklesu pracovní schopnosti byla stanovena na 20 %. Na základě tohoto posudku pak žalovaná vydala dne 17. 2. 2023 prvostupňové rozhodnutí, jímž zamítla žádost žalobce ze dne 30. 1. 2023 o přiznání invalidního důchodu. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce námitky. Dále soud z obsahu správních spisů zjistil, že žalovaná si v rámci řízení o námitkách nechala zpracovat nový posudek o invaliditě ze dne 3. 5. 2023, který vypracovala posudková lékařka žalované MUDr. M.. Tato posudková lékařka opětovně posoudila zdravotní stav žalobce na základě předložené lékařské dokumentace a dospěla ke shodnému závěru, že u žalobce rozhodující příčinou jeho dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole VI. položka 3a přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, přičemž míra poklesu pracovní schopnosti byla stanovena na 20 %. Na základě tohoto nového posudku bylo vydáno žalobou napadené rozhodnutí.

9. Dle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. V souladu s odstavcem 2 citovaného ustanovení jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně a nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.
10. Dle § 39 odst. 3 zákona o důchodovém pojištění se pracovní schopností rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. V souladu s odstavcem 4 citovaného ustanovení se při určování poklesu pracovní schopnosti vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření; přitom se bere v úvahu, zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost, zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav, zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován, schopnost rekvalifikace pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával, schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 % a nejvíce o 69 %, v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % též to, zda je pojištěnec schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek.
11. V odstavci 5 citovaného ustanovení je dále stanoveno, že za zdravotní postižení se pro účely posouzení poklesu pracovní schopnosti považuje soubor všech funkčních poruch, které s ním souvisejí. V souladu s odstavcem 6 citovaného ustanovení se za stabilizovaný zdravotní stav považuje takový zdravotní stav, který se ustálil na úrovni, která umožňuje pojištěnci vykonávat výdělečnou činnost bez zhoršení zdravotního stavu vlivem takové činnosti; udržení stabilizace zdravotního stavu může být přitom podmíněno dodržováním určité

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

léčby nebo pracovních omezení. Dle odstavce 7 je pojištěnec adaptován na své zdravotní postižení, jestliže nabyl, popřípadě znovu nabyl schopností a dovedností, které mu spolu se zachovanými tělesnými, smyslovými a duševními schopnostmi umožňují vykonávat výdělečnou činnost bez zhoršení zdravotního stavu vlivem takové činnosti.

12. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti se vždy určuje v celých číslech s tím, že procentní míry poklesu pracovní schopnosti podle druhů zdravotního postižení jsou uvedeny v příloze k vyhlášce o posuzování invalidity.
13. V projednávané věci tedy bylo rozhodnuto prvostupňovým rozhodnutím o zamítnutí žádosti žalobce o přiznání invalidního důchodu pro nesplnění podmínek § 38 ve spojení s § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, jelikož pokles pracovní schopnosti žalobce dosahoval toliko 20 %, přičemž pro dosažení alespoň prvního stupně invalidity je třeba, aby pokles pracovní schopnosti dosáhl míry nejméně 35 %. Prvostupňové rozhodnutí následně potvrdila žalovaná napadeným rozhodnutím.
14. V daném případě bylo proto třeba zjistit, zda žalobce splňoval ke dni vydání napadeného rozhodnutí podmínky invalidity alespoň v prvním stupni, tj. zda u něj nastal pokles pracovní schopnosti nejméně o 35 %, jelikož brojí proti rozhodnutí o zamítnutí žádosti o přiznání invalidního důchodu. V této souvislosti soud poznamenává, že v daném případě nebylo mezi účastníky řízení žádného sporu o tom, že by žalobce nezískal potřebnou dobu pojištění, což je druhý předpoklad pro vznik nároku na invalidní důchod, jak vyplývá z § 38 zákona o důchodovém pojištění, a proto soud již bez dalšího vycházel ze skutečnosti, že žalobce získal potřebnou dobu pojištění.
15. Již výše bylo zmíněno, že napadené rozhodnutí bylo odůvodněno závěrem posudkové lékařky oddělení lékařské posudkové služby žalované, která učinila závěr o poklesu pracovní schopnosti žalobce. Soud se s tímto závěrem lékařky nespokojil, a protože nemá odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity určitého stupně především závisí, vyžádal si proto v rámci předmětného soudního řízení v intencích § 52 odst. 1 v návaznosti na § 77 s. ř. s. odborný posudek od posudkové komise, která je v těchto věcech dle § 4 odst. 2 zák. č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů povolána k posouzení zdravotního stavu žalobce. Tato posudková komise nově posoudila celkový stav žalobce, dále také posoudila pokles jeho pracovní schopnosti a také trvání jeho případné invalidity.
16. Z obsahu posudku ze dne 14. 12. 2023 a protokolu o jednání posudkové komise z téhož dne soud zjistil, že posudková komise jednala v řádném složení, posudek byl vypracován po studiu a zhodnocení zdravotního stavu žalobce na základě předložené lékařské dokumentace a odborných lékařských nálezů. Žalobce byl jednání posudkové komise přítomen a přímo při jednání posudkové komise byl vyšetřen odborným lékařem z oboru neurologie. Dále je z posudkové dokumentace patrné, jaké lékařské nálezy měla posudková komise k dispozici. Na základě posouzení všech zdravotních, zdravotní dokumentace praktické lékařky MUDr. K., spisové dokumentace České správy sociálního zabezpečení – pracoviště Ústí nad Labem, spisové dokumentace Okresní správy sociálního zabezpečení Ústí nad Labem a vlastního vyšetření žalobce při jednání posudkové komise, pak posudková komise dospěla k závěru, že k datu vydání napadeného rozhodnutí byl žalobce invalidní pro invaliditu prvního stupně.
17. Posudková komise konstatovala, že u žalobce se jednalo k datu vydání napadeného rozhodnutí o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je Parkinsonova nemoc s časným Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

počátkem, k 27. 4. 2023 subkompenzovaná s nutností navýšení medikace. Sledován od roku 2019 na neurologii pro hyperkineticko rigidní syndrom a nekorelující fascikulace pravé poloviny těla. Poznamenal, že EMG nález nesvědčí pro onemocnění motoneuronu, neuropatie také neprokázána, Wilsonova nemoc vyloučena. V extrapyramidovém centru Všeobecné fakultní nemocnice dne 2. 6. 2022 vyjádřeno podezření na Parkinsonovu nemoc a doporučeno postupné nasazení agonisty dopaminu, kdy se projevil vliv na jemnou motoriku, ostatní obtíže beze změn. Na Dat SCAN potvrzen nález svědčící pro nitrostriální degeneraci. V objektivním neurologickém nálezu z 27. 4. 2023 dominuje flekční postavení pravé horní končetiny, hypomimie, akineza a třes pravostranných končetin, na horní končetině i rigidita, pomalejší chůze, pro subkompenzaci stavu nasazena levodopa. Postižení pravé horní končetiny je kombinováno s vertebrogenním syndromem krčním s propagací do pravé horní končetiny, na MR Cp prokázán prolaps disku C6/7 s kontaktem s durálním vakem. Z významných komorbidit je od roku 2016 léčen pro M. Crohn, trpí na perianální píštěle, v roce 2021 byla provedena laloková plastika vnitřního ústí píštěle, opakovaně redrenáže, dlouhodobě má 3 perianální dreny s lehkou sekrecí. Na biologické léčbě je nyní stabilizovaný. Má středoškolské vzdělání s maturitou, od 1. 7. 2003 do 1. 3. 2023 pracoval jako strážník městské policie. Vyšetřením praktického lékaře z 16. 2. 2023 nebyl uznán způsobilým k výkonu zaměstnání strážníka a rozhodnutím z 13. 3. 2023 pozbyl zdravotní způsobilost k platnosti zbrojního průkazu. K 1. 3. 2023 byl dohodou rozváznán pracovní poměr. Posudková komise dospěla k závěru, že rozhodující zdravotní postižení je uvedené kapitole VI., položce 3b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity., pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 35 % (z rozmezí 20 - 40 %). Jedná se o lehkou formu Parkinsonovy nemoci s fascikulacemi nejasné etiologie a projevy typickými pro extrapyramidové onemocnění (hypokinéza, rigidita, třes) postihující především dominantní pravou horní končetinu, projevuje se pohybová chudost a počínající známky posturální instability. Vzhledem k postižení dominantní pravé horní končetiny a ke komorbiditám zvolena střední míra poklesu pracovní schopnosti. Posudková komise dále konstatovala, že dg. M. Crohn na biologické léčbě v remisi by zařadila do kapitoly XI, oddílu C, položky 4a přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity mezi stavy uspokojivě stabilizované s mírou poklesu pracovní schopnosti 10 - 20 %. Vzhledem k nepřítomnosti laboratorních známek aktivity a klinických projevů ve smyslu průjmů, ale popisované lehké sekreci z perianálních drenů by se posudková komise přiklonila spíše k dolní hranici rozmezí.

18. Po zhodnocení výše předestřených důkazů, které byly provedeny při soudním jednání, soud konstatuje, že posudková komise jednala v řádném složení včetně odborné lékařky z oboru neurologie, a že posudek ze dne 14. 12. 2023, jenž soud hodnotí jako stěžejní důkaz v tomto přezkumném soudním řízení, byl vypracován po náležitém zhodnocení zdravotního stavu žalobce na základě předložené lékařské dokumentace a odborných lékařských nálezů.
19. Lékařky posudkové komise v posudku ze dne 14. 12. 2023 ohledně míry poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti u žalobce dospěly k závěru, že dosahuje 35 %, na základě čehož pak uzavřely, že žalobce byl k datu vydání žalobou napadeného rozhodnutí invalidní, a to v prvním stupni. Z posudku posudkové komise je zřejmé, že zdravotní stav žalobce byl komplexně posouzen na základě úplné zdravotní dokumentace. Soud považuje posudek ze dne 14. 12. 2023 za úplný a přesvědčivý a neměl důvod zpochybnit závěry posudkové komise. Závěry posudku posudkové komise se nejeví zjevně nelogické či svévolné, naopak je soud hodnotí jako přesvědčivé a dostatečné pro přijatý závěr. Je třeba zdůraznit, že odborné posudkové závěry nepodléhají hodnocení soudu z hlediska jejich správnosti, neboť k tomu soudci nemají odborné lékařské znalosti. Soud podotýká, že posudek ze dne Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

14. 12. 2023 nebyl žádným z účastníků řízení nikterak zpochybňován, a proto s ohledem na vše, co bylo uvedeno shora, dospěl soud k závěru, že žaloba je důvodná, neboť žalovaná při svém rozhodování o námitkách žalobce vycházela z posudku příslušné posudkové lékařky oddělení lékařské posudkové služby žalované, jejíž posudek neodpovídal úplně zjištěnému skutkovému stavu.

20. Soud proto napadené rozhodnutí pro vady řízení ve smyslu § 76 odst. 1 písm. b) podle § 78 odst. 1 a 4 s. ř. s. zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. Podle § 78 odst. 5 s. ř. s. přitom platí, že pokud soud zruší rozhodnutí správního orgánu, je správní orgán v dalším řízení vázán právním názorem soudu. Bude proto na žalované, aby znovu o nároku žalobce rozhodla, přičemž v rozhodování zohlední závěry posudku posudkové komise ze dne 14. 12. 2023. Soud nezrušil prvostupňové rozhodnutí, neboť vytčenou vadu řízení bude schopna v dalším řízení napravit žalovaná.
21. Současně soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, ačkoli žalobce měl sice úspěch ve věci, nicméně práva na náhradu nákladů řízení se výslovně vzdal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu

a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 26. února 2024

Mgr. Ladislav Vaško v. r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.